

Formy státu

Stát je forma organizace společenství lidí, kteří žijí na určitém ohraničeném území. Vzniká na základě ústavy, která obyvatelům vymezuje práva a povinnosti a stará se o jejich dodržování.

Podle subjektu, který stojí v čele státu, rozlišujeme:

TEOKRACIE

v čele stojí vládce, jehož moc je odvozena z boží vůle.

Vatikán, částečně Írán a Saúdská Arábie

MONARCHIE

v čele stojí monarcha, který vládne doživotně.

Podle míry moci monarchy je dělíme na:

ABSOLUTNÍ

panovník má neomezenou moc, stojí nad zákony, které sám vydává
např. Brunej, Katar

KONSTITUČNÍ

panovník je omezený ústavou
např. Lucembursko, Monako

PARLAMENTNÍ

panovník má spíše jen reprezentativní moc
např. Dánsko, Belgie

REPUBLIKY

v čele stojí volený orgán. Rozlišujeme:

PREZIDENTSKÉ REPUBLIKY

v čele je prezident, který je hlavou výkonné moci, má více pravomocí
např. USA, většina jihoamerických států

POLOPREZIDENTSKÉ REPUBLIKY

prezident má více pravomocí, nezodpovídá však za výkon svého úřadu
např. Francie, Portugalsko

PARLAMENTNÍ REPUBLIKY

prezident má slabé postavení, rozhodující postavení má zákonodárná moc - parlament
např. Česká republika, Itálie

Podle toho, kdo moc vykonává, dále rozlišujeme:

DEMOKRATICKOU formu státu

jde o tzv. vládu lidu, která se svými rozhodnutími spolupodílí na řízení státu.

přímá demokracie - občané rozhodují o věcech veřejných,
např. prostřednictvím referenda

nepřímá demokracie - občané si volí své zástupce, kteří za ně rozhodují a zodpovídají se jim

AUTOKRATICKOU formu státu

jedná se o samovládu jednotlivce, nebo uzavřené skupiny lidí.

např. monarchie - monarchie
teokracie - vláda duchovních
oligarchie - vláda vybraných (bohatých) osob
aristokracie - vláda šlechty